

POSUDEK OPONENTA PRÁCE DIPLOMOVÁ PRÁCE

Jméno autora: Bc. Ivana Keslová

Název práce: *Nelátkové závislosti v prevenci a edukaci žáků středních škol*

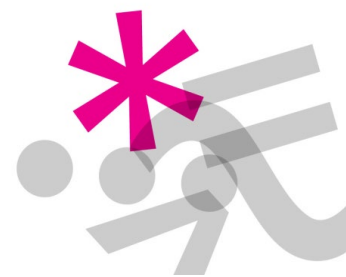
Oponentka práce: Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D. (KPP PdF UHK)

Téma práce: Téma nelátkových závislostí je v kontextu současných společenských změn a technologického rozvoje vysoce aktuální. Rostoucí prevalence online závislostí, hazardního hraní a poruch příjmu potravy, zejména mezi mladými lidmi, činí tuto problematiku stále relevantnější. Diplomová práce se zaměřuje na prevenci a edukaci ve vztahu k těmto závislostem, což je klíčové pro formování efektivních strategií v oblasti veřejného zdraví a vzdělávání.

Struktura a rozsah práce: Diplomová práce má 114 stran a je rozdělena do pěti hlavních kapitol, z nichž první čtyři kapitoly jsou teoretické a pátá kapitola je empirická. Struktura práce je logicky uspořádaná a vyvážená, což umožňuje čtenáři postupně se seznámit s problematikou a následně s výzkumnými výstupy.

Teoretická část: Teoretická část se věnuje charakteristice období adolescence, psychosociálnímu a kognitivnímu vývoji adolescentů a rizikovému chování, které může vést k závislostem. Dále jsou podrobně rozebrány specifika látkových a nelátkových závislostí, jejich etiologie a možné příčiny vzniku. Ve třetí kapitole se autorka podrobně věnuje konkrétním formám nelátkových závislostí, jako jsou hazardní hraní, online závislosti a poruchy příjmu potravy. U každé z těchto závislostí popisuje příčiny, průběh a specifika, která jsou charakteristická, a zmiňuje rizika spojená s každou z nich. Poslední kapitola teoretické části se zaměřuje na možnosti prevence a edukační strategie zaměřené na mladé lidi. Je zde věnována pozornost možnostem prevence a edukačním strategiím, které mají za cíl zmírnit riziko vzniku závislostního chování u mládeže. Tato kapitola je zcela zásadní, jelikož obsahuje diskusi o legislativním rámci a metodách primární prevence, které jsou v České republice aplikovány. Autorka diplomové práce prokázala dobrou orientaci v odborných zdrojích, což dokumentuje v seznamu literatury. Citace jsou používány korektně a v souladu s akademickými standardy. Začlenění srovnání s mezinárodními daty a přístupy v prevenci by mohlo poskytnout zajímavé vhledy o účinnosti různých preventivních programů a vzdělávacích strategií používaných v jiných zemích.

Praktická část: Empirická část práce si klade za cíl prozkoumat prevalence nelátkových závislostí mezi žáky středních škol a zhodnotit míru jejich informovanosti o rizicích a prevenci těchto závislostí. Autorka zároveň zjišťovala, jaké preventivní programy jsou žákům nabízeny a jak efektivně jsou tyto programy vnímány. K dosažení tohoto cíle bylo stanoveno sedm základních hypotéz, které byly ověřovány pomocí kvantitativní metody, konkrétně prostřednictvím dotazníku, který byl distribuován mezi žáky vybraných středních škol. Dotazník obsahoval otázky zaměřené na osobní zkušenosti s nelátkovými závislostmi, dále otázky zjišťující povědomí žáků o preventivních programech a jejich osobní názory na účinnost těchto programů. Získaná data byla analyzována pomocí statistických metod, včetně testu dobré shody chí-kvadrát, která dobře slouží k ověření hypotéz. Výsledky ukázaly, že zatímco většina studentů byla alespoň základně informována o nelátkových závislostech, mnoho z nich nebylo dostatečně seznámeno s konkrétními preventivními programy nebo strategiemi, jak čelit potenciálním závislostem. Empirická část práce přináší důležitá data o stavu nelátkových závislostí a efektivitě preventivních opatření ve školách. Poskytuje cenné informace pro vzdělávání a intervenci, která by mohla pomoci zlepšit strategie prevence v budoucnu. Závěry práce také naznačují potřebu dalšího

výzkumu a zvýšení povědomí o nelátkových závislostech mezi mládeží, což je zásadní pro formování efektivních vzdělávacích a preventivních programů.

Přínos práce: Práce nabízí cenný přehled o různých formách nelátkových závislostí mezi mládeží a efektivních přístupech k jejich prevenci a řešení. Dále poskytuje podklady pro zlepšení preventivních programů ve školách.

Jazyková a stylistická úroveň práce: Práce je po jazykové a stylistické stránce velmi zdařilá.

Formální stránka práce: Odpovídá požadavkům.

Použitá literatura a použité zdroje: Splňuje požadavky.

Využitelnost pro teorii a praxi: Vysoká.

Cíl práce: Splněn.

Úroveň diplomové práce: Diplomová práce splňuje požadavky kladené na tento typ práce.

Otázky k obhajobě:

- 1) Jaké hlavní faktory jste identifikovala během výzkumu, které mají největší vliv na vznik nelátkových závislostí u studentů středních škol?
- 2) Jakým metodologickým výzvám jste čelila při sběru a analýze dat?
- 3) Jaké změny byste doporučila ve stávajících preventivních programech na základě Vašich výzkumných zjištění?

V Hradci Králové, 16. 05. 2024

.....
(Mgr. Bc. Jitka Kaplanová, Ph.D.)

